

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDÉK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Elküldtét 200a 15 fr.

A Bethlen-főiskola.

IV. A középiskola.

Mióta a német középiskolai pedagógia a maga „Maturitäts-Prüfungját” érettségi vizsgálat néven a mi tanügyünk talajában is meg itthonosította, s mióta elfeledtük, hogy ez az intézmény magyaros köntösbe bújtatott németes ivadék: kezdünk hozzászokni, hogy az érettségi bizonyítványt nemcsak a qualificatív erő szempontjából tartjuk becseseknek ifjainkra nézve, hanem az általános műveltség és képzettség bizonyos emelkedettebb mérvét is ebben lássuk. Nem merjük merészen állítani, hogy gondolatunk felett nem fog-e valaki kétkedőleg tűnődni, de azt hisszük, hogy ha alsó oktatásügyünk tökéletesedése népünk művelődés felé való hajlékonysága mellett bizonyít, felső oktatásügyünköt pedig azt várjuk, hogy tudományosan képzett egyéneket szolgáltatson a szakoknak s a tudományosan képzett egyének közül tudósokat is indítson utnak, nem emelkedő művelődésünk, hanem tényleges műveltségünk bizonyoságaként: akkor a középiskola középszályunk műveltségének elengedhetlen biztosító tanintézete, s mint ilyen tudós egységeink és felvilágosodott népünk mellett a magasabb társadalmi osztály képzésére és erősítésére van hivatva, s nemzeti műveltségünk gyökereit tartja talaja szilárdan. Ezzel a kiindulási ponttal tekintünk hazánk középiskoláira, s jól esik nekünk, hogy a Bethlen-főiskola középiskolája — a nélkül, hogy a magunkét dicsérnők — hazánk legjobb ilyen tanintézete között is az elsők között áll. Nem külső körülmények mondatják ezt velünk; nem tekintünk ezuttal a főiskola szép, hosszú múltjára, nem tekintünk a nagy számu és szép tehetségu tanító erőkre, nem jut eszünkbe az „alma mater” kifogyhatatlan sok szép alapítványa, s nem nézünk a növendékek négyszázat meghaladó magas létszámára, nem is kísértjük meg, hogy az „Értesítő” néma rovataival támogassuk ez állításunkat: elégnék tartunk annyit mondani, hogy a középiskola hirnevét hazarészünk szük határai között mindenütt s olykor-olykor azon túl is az abban uralkodó szellem éltette. Az a szellem, mely hit dolgában felemelkedett türelmességet, — hazaszere-

tetet dolgában pedig kiapadhatatlan lelki erőt ölt és tanít.

Hadd lássuk azonban a számok tanúsága szerént mi a minket is érdeklő resultatum a főiskola gimnáziumának mult tanévi állapotában.

Beiratkozott a tanintézetbe 426 nyilvános tanuló, magántanuló egy se. Nem dicséretökre mondjuk, de tudjuk, hogy az erdélyrészi reformált iskolák a magántanulóit intézményt szervezetöknél fogva soha se virágoztatták, s most midőn a középiskolai elfogadott törvény tárgyalása alkalmából protestáns tanintézeteinket legkevésbé sem érintette. Az egyházkerület állandó igazgatótanácsa, az előjáróság felterjesztésére egy VII. osztályu tanuló osztály összehívás kedvezményében részesített, minek folytán ez a VIII. osztály tárgyaiból is sikeres vizsgálatot tett és, hogy ez engedmény sem volt a visszaélések hattyudala, bizonyítja az, hogy az illető érettségi vizsgálatra állott és a 25 maturandus között ez érdemelt harmad magával kitünő bizonyítványt.

A beiratkozottak közül az év elején haladó volt 263, ismétlő 25, más intézetből jött 138: a tanév végén ezek közül első lépteire 271, (63%) javító vizsgálatra lett utasítva 70, (16%) ismétlővé marasztaltatott 56 tanuló, (13%) osztályozatlan maradt 3, időközben kilépett 23, meghalt 3 és eltávolított 1. Az első nem léptettek 37%-a kissé magasnak tűnhetik föl, ha azonban a javító vizsgálatra utasítottak nagyobb része valóban is javított, az arány kedvezőtlen voltát helyeseltető szigor jelenek tekinthetjük. Az egyes osztályok létszáma felfelé arányosan kevesbedő, csak a II. osztály 98-as létszáma emelkedik az I. osztály 78-a fölé. E két alsó osztály magas létszámánál fogva párositva volt. A növendékek nagy többsége 348 (82%) vallásra nézve református volt, a többi felekezetiük közül legtöbb a római katolikus 28 (7%); a többi felekezetek oszlanak meg: mózes vallású 14, ev. luth. 12, gör. keleti 12, görög katolikus 8, és unitárius 4. Korukra nézve 10—23

év közt váltakoztak; 23—22 éves volt a VII. o-ban kettő, 21 éves a VIII. o-ban egy. Szülőik polgári állásra nézve a legtöbb 160 (37%) a birtokos és földmives osztály gyermeke volt; ezután jön az értelmiségi osztály 114-el, azaz 27%-al; az iparos, kereskedő osztály 67-el 16%-al; a tisztviselői osztály 85-el, 20%-al. Nyelv viszonyaink szerént magyar anyanyelvű volt 403 (93%), román volt 20, német 2, horvát 1. Nyelvismereteiket illetőleg csak magyarul beszélt 215; ezeken kívül helyi viszonyaink szerént legtöbb a magyarul—románul beszélők száma 150 (35%), magyarul—németül 32 és magyarul—németül—románul 25 beszélt. Származás helyükre nézve alsófehérmegyei volt 141 (33%); éppen Nagyenyed városi 60 (14%). Alsó-Fehérmegyén kívül a nagyobb számot szolgáltatók így következnek: Háromszékmegye 68, Torda-Aranyosmegye 40, Maros-Tordamegye 38, Szolnok-Dobokamegye 26, Kisküköllumegye 25, Udvarhelymegye 15, Szilágymegye 11, Kolozsmegye 12-el; más tizenhat megyére 50 tanuló esik.

Az óramulasztásokról közölt kimutatás itt is érdekes rovatokat képez s egy-egy osztályfőnök kimutatása a többiekkel összevetve a valószínűséget legalább is kétségesse teszi, mert míg pld. a III. o. 62 növendéke közül év folytán 56 tanuló mulaszt 836 órát s abból 763-at igazol s 73-at hagy igazolatlanul, addig pld. a II. o. 98 növendéke közül év folytán csak 61 tanuló mulaszt csak 501 órát s abból 560-at igazol. A valószínűséget a III. osztály mellett látjuk. Aránylag a VIII. osztály mulasztott legtöbbet; itt ugyanis 21 tanuló van 675 igazolt óramulasztás és nyolcvanharom igazolatlan; tehát átlag mind a 21 tanulóra 4—4 igazolatlan óra esik s ezt mégis kissé különösnek találjuk. Azt hisszük azonban, hogy a mint a VI. és VII. osztály között fennálló rigorozis választással leomlása a philozophus deákat VII. VIII. osztályu tanulóvá alakítja, ezek a számok is kedvezőbb arányt fognak mutatni.

Előmenetelre nézve kitünő és jelesrendű lett 71 (16%-lék), elsőrendű 200 (47%-lék) másodrendű 125.

A VIII. osztály 26 növendéke közül érettségi vizsgálatra jelentkezett és írásbeli vizsgálatot is tett

TÁRCZA.

Egy huszonöt éves dal.

Mig nálunk a nemzeti-színházra nem csak 1859-ben volt, hanem még most is, tehát negyedszázad lepörgése után is, merőben indokolva alkalmazható az „Extra hungaricum” „travertatio”-ja. Igen! miután az ötvenes évek végén Bulyovszky Lilla számára nem nyitottak tehetségének megfelelő tért; nem osztottak neki művésznői egyéniségéhez illő szerepkört; nem eszelekedtek ezt a nemzeti színháznál: tényleg arra kényszerítették őt, hogy vagy lépjen le a színpadról, vagy pedig keressen művésznői becsvégya kielégíthetése számára külföldi színpadon tért, szerepkört. Az illető fondorkodók részben való becsületmentésére legyen mondva: ők pillanatra sem tételezték föl a cselszövényeik által „elszekerizott” — „kis Bulyovszky-kyné”-ról, hogy a nemzeti-színpadról vidéki színpadjaink valamelyikére fog leszállani; ők jól tudták, ilyen hivatott színésznő művészi becsvégya számára egyedül két lehetőség áll fenn: emelkedés, vagy pedig — — halál.

Tehát a „kis Bulyovszky-kyné” 1859-ben, miután néhai Ráday Gedeon gróf színház-intendans (bizony tévedhetek! talán egyéb hivatalos czime volt) már 1858. husvétjakor elbocsátotta őt a nemzeti színház személyzetének köréből, vándorbotot fogott kezébe és elfogadván a koburg-góthai udvari színházak intendansának vendégszereplését kérő, vajmi meleghangra meghívását, indult a német határ felé. Persze! ily utra pénz is kellett. Azon időben még nem fizetett a nemzeti színház igazgatósága selejtes külföldi színdarabok gyöngé, hibákkal telített fordításáért is 80—100 frtot; sőt még a jókört sem félányit; tehát e réven bizony nem gyűjthetett magának néhány száz frtot össze Bulyov-

szky Lilla: az általa fordított szín darabokért (mintegy husz franczia s német), daczára, hogy ismét s ismét zsufolt ház (akkori színházainkra illet ezen jelző) előtt adták azokat, vagy semminemű fordítói tiszteletdíjat sem kapott, vagy pedig a teljesített munkával szemben alig-alig tekintetbe jöhetőt. A szükségelt utiköltséget megszerzendő, 1858 tavasz kezdetén ellátogatott tehát szülővárosába, a színművészetért mindenkor örömet áldozó „kincses” Kolozsvárra. — Az akkori Erdély fővárosa azon alkalommal is derekasan kített magáért; a nemzeti-színház „döntő körei” által számkivetett művésznőt nemcsak virágözönnel, tapsviharral és díszlakomák által tüntette ki ama vendégszereplési folytán, hanem oly buzgón látogatott el közönsége a város szülöttének vendéglőadásaira, hogy ő vendégszereplése által „megkereste” magának a szükségelt költségeket. A szamosparti főváros megfelelt jelzőjének: kincseiből bőven juttatott cserébe a „város leányá”-tól kapott műélvezetért.

Bulyovszky Lilla Berlinbe utazott és a Spree partjain épült Athénban fejezte be azon rendkívül nehéz munkát, melyre csakis a kitünők legkiválóbbjai képesek: több évi elsőrangú színésznői működés után másnyelvű színpadon tenni kísérletet; még pedig azonnal — Stuart Maria szerepével.

A színházak történelmében csupán három ily törekvés sikerének följegyzése olvasható: Bulyovszky Lilla (magyar-német), Janauschek kisasszony (német-angol) és Modricka kisasszony (lengyel-angol). Demoszthenesz, az ókor legkitünőbb szónoka, nem végzett sokkal nehezebb munkát, mikor selypítéséről szájába vett kavicsok segítségével szoktatta le merev nyelvét, mint Bulyovszky Lilla, aki a „hullámzó” magyar nyelv után a „ragozó” német nyelvet sajátította el színpadi használhatóságképesen.

Bulyovszky Lilla koburgi vendégszereplése („Mária Stuarti” — Schiller — „Julia” — Shakespeare — és „Clär-

chen” — Göthe „Egmont”-jában) a legfényesebb diadalok láncolata volt; de ő még ily kezdet után is vissza akart térni a nemzeti-színház kötelekébe. Ajánlkozására azonban rideg elutasító feleletet kapott.

A koburgi udvari-színház említett „Mária Stuarti” előadása alkalmából írta Bulyovszky Gyula, e mély kedélyű, hazáért, nemzetért és szabadságért mindent örömmel föláldozni kész írónk, az előttem fekvő sárgult papírlap verssorait, melyeket e tárczacikkem fölött fog közölni a „Korunk.”

Tehát Ráday Gedeon gróf, aki teljesen bizonyos „klikk” uralma alatt nyögött, koburgi ragyogó diadalai daczára sem szerződötté vissza a nemzeti színházhoz a „kis Bulyovszky-kyné”-t, akinek még akkor sem akarta Stuart Mária szerepét átengedni; sőt azt követelte esetleges visszakeresztetése föltételül, hogy ő, a fiatal hősnő, Schiller azon című színdarabjában ne az ő egyéniségének való skót királynőt, hanem Erzsébetet játssza. Ily képtelenségek is megtörténtek az ország első műintézeténél!

Bulyovszky Gyula neje fölkerésére, hogy nézné meg őt a színpadon koburgi vendégszereplése alkalmával, azt felelte, miszerint nagymérvű igazotottsága miatt ő arra képtelen és Pesten maradt: sőt az előttem heverő kis költeményt sem küldötte el az ottani udvar részéről is nagyban ünnevelt nejének: „Nem küldöm el, minek őt becsvégyában gátolni!” — ezt írta a verssorok alá s egyúttal kérve kérte nejét, hogy semminemű szerződötését ne írjon alá — német színházzal kötve. Bulyovszky Lilla tehát visszavért fővárosunkba. Egész nyáron hiába leste-várta visszakeresztötését a nemzeti színházhoz, még pedig ugyanazon szegényes fizetés mellett, melylyel ezelőtt bírt. Októberben azután ismét kérve hívták Németországba: a góthai udvari-színház november 8-án Schiller emlékünnepelet volt tartandó.

(Vége következik)

26, szóbeli vizsgálatra azonban csak 22 állott, ezek közül visszavetett 8, érettnak nyilvánított 14, és pedig 3 kifüntetéssel. Lelkészi pályát választott 3, tanárít 3, katonait 3, orvosit jogit, erdészetit, közlekedésügyit 1—1. Valjon az érettségi vizsgálaton a mult tanévben tanúsított nagybaeska szigor nem a középiskolai törvény szelje-e?

Az alsófehérmegyei szabadelvűpárt szervező gyűlése.

Nagy-Enyeden, 1884. ápril. 20-án

A politikai pártoknak országszerte megindult mozgalmi szükségessé tették, hogy a megyénk lakosságának többségét terő szabadelvű párt ideje korán megalakuljon. Több befolyásos választó felkérésére ez okból Zeyk József nagybirtokos, a párt érdeműs alelnöke, mint néhai Sándor Elek elhunytá után a párt hivatalos vezetője, felhívást bocsátott ki megyszerte, s ennek alapján igen szép számmal gyűltek össze hiveink a megye minden részéből, így Alvinczről, Gy.-Fehérvárról, a különböző szolgabírói járásokból s különösen a helybeliek tömegesen jelentek meg. Jelen volt Zeyk Károly főispán ő mlga, Lukács László és Zeyk Dániel országos képviselők.

Zeyk József elfoglalva elnöki székét és üdvözölve az értekezletet, megemlíté, hogy mint a mult választásra megalakult párt alelnöke szükségessé látta az egybehívást újabb alakulásra s hogy ez megtörténhessék, mindenek előtt ajánlja, hogy egy elnök, alelnök és két jegyző választassék. Mire br. Splényi Henrik, közéletünk veterán harczosa rövid beszédben kifejezvé: miért kell pártolnunk a létező pártok közül a szabadelvű pártot, — ajánlja, hogy elnökül Zeyk József, alelnökül Csató János, jegyzőkül ifj. Zeyk Dániel és Török Bertalan, mint pártunk legtevékenyebb tagjai közé tartozók — választassanak meg. Ajánlata általános helyeslés és éljenzéssel fogadtatott, mire Zeyk József ígervén buzgó eljárását, ha hasonló támogatásban fog részesülni, — következő kiváló figyelemmel hallgatott beszédet mondá:

Tisztelt értekezlet! Magam, elnöktársam és a jegyzők nevében hálásan köszönve a bennünk helyezett bizalmat, engedjék meg az országos pártokról pár szót szólnom.

A függetlenségi párt alapelve, a független Magyarország. Nincs az a magyar szív, mely független magyar országot ne óhajtana. De, tisztelt értekezlet, óhaj és léte-sülhetőség közt óriási ür tátong. — A magányélet óhajai is vajmi ritkán valósulhatnak meg. És az a párt, mely az állam politikáját, bármily szent, de a mai nemzetközi alakulások mellett, midőn a nagy, hatalmas Németbirodalom is a háromas szövetség szükségét érzi, csak ábrándnak nevezhető óhajra alapítja, legkeozkázottabb játékokat űzi az ország jövőjével. Ily törekvéseket támogatni, bárha azok magasztos eszmék tévedésein alapulnak is, én meg vagyok győződve, tisztelt értekezlet, önök közül senki elég vakmerő lenni nem tudna.

Mert politikában mindent koczára tenni, csak kétségbeesett nemzetnek szabad.

Holott ma, midőn a nagy súlylyal államéletünkre nehezede nemzetközi alakulások és terhes pénzügyi viszonyok daczára — igaz az egyesek súlyos anyagi áldozatai mellett — látjuk mind anyagi, mind szellemi irányban nemzetközi életünk erőteljes gyarapodását, fejlődését, nem kétségbeesésnek, megnyugvó, hazafias, áldozatkész munkásságnak van most ideje, tovább fejleszteni állami erőinket, „hogy a fenyegető európai conflagratio“ kitörésekor erőseknek találjanak ellenfeleink.

Ennél fogva tisztelt értekezlet a meglevő közjogi alapon látok én egyedül üdvös politikai fejlődést lehetőnek.

A közjogi alapon két párt áll egymással szemben: az ugyan tehetségeiben nem szegény, de csak tagadásában következetes, a jónál nagy szavakkal többet ígérő, de a mi és miként iránt minoenkit tájékoztatlan homályban hagyó mérsékelt ellenzék, és csekély magunk a szabadelvűpárt. A szabadelvűpárt, melynek zöme és parlamentáris vezérei a kormány, s ennek feje Tisza Kálmán, a már ecsetelt nehéz körülmények közt birva ő felsége, legalkotmányosabban uralkodó szeretett királyunk kegyes bizalmát is, hiven örökösödött létező törvényeink épsége felett. A szabadság biztosítékait csorbitatlan megőrizte. A magyar állam tekintélyét mind benn az országban, mind a monarchiában, mind a nemzetközi érintkezések terén, higgadtan, de méltóságtelejes erélylyel tiszteltem tartotta. — Közállapotainkat óvatosan, de mindig szabadelvű irányban haladva, az anyagi és szellemi élet egész mezején erőteljes fejlődésnek indította.

Hiszzen láttuk, és látszik tisztelt értekezlet, minő munkásságot fejtett ki a magyar tengerészet felvirágoztatása érdekében, mily erélylyel fáradoz az állami vasut-hálózat kiegészítése segélyével a forgalmi viszonyokat mind kedvezőbbé alakítani érdekeinkre nézve, a gazdasági fejlődést minden irányban tapintatosan támogatja, a gyáripárt kedvezményekkel fejleszti, de ugyanakkor a kis ipar panaszait is meghallgatva, a merev elmélet mellőzéseével, az ipartörvény gyakorlatias módosításával siet segélyekre. A hitel ocsóbbítására, a kereskedés könnyítésére minden lehető megtett. Látjuk a közbiztonságot miként emelte.

A belkormányzat terén a képesítés szigorítása által, a jogszolgáltatáson új codexek törvénybe iktatása, a bíróságok mind tökélyesb szervezése által törekszik javítani. És a szellemi terén mind több-több nép- és polgári iskolát állít fel, újabb és újabb középiskolákat szervez, harmadik egyetemmel tervel, a létező egyetemeket, iparagyetemet tanerőkben, taneszközökben mind gazdagabbá teszi. Színészetet, zenészetet, festészetet, szobrászatot sikeres támogatásban részesíti. Szóval, munkásságáról, képességeiről, mindenki által ősmert nyílt könyvként előttünk fekvő bizonyosságot tett és tesz.

Tisztelt értekezlet! Miután nézetem szerint vesztegetni való időnk nincs, a vihar kitörése fenyeget, nincs időnk kísérletekre. Nincs időnk félbeszakítani az általunk ismert jó irányt s keresgélni egy még mindenestre bizonytalan jobbat; hát tévednénk, s évekre meg lenne, az eszmék új kitisztulásáig akasztva, a tovább fejlődés, államunkra nézve annyira szükséges, folytonossága zavartalan menete.

Ezek tisztelt értekezlet azon szempontok, melyek engem, bár a jobb elől elzárkózó esőknönöség távol van tőlem, a szabadelvű párt törhetlen hívévé tesznek. Annival is inkább, mivel annak keretén belől is megtalálom a jónál-jobbra törekvés lehetőségét.

Miután azonban, mint látjuk, a közjó érdekében, sérüléstől tartó érdekek, magokban meghasonlott kedélyek, kielégítést nem nyert ambíciók, az engem vezérlő aggályokat szem elől tévesztve, a már említett ábrándozók és nagy szavakkal, jobbal kecsgetők sorait szaporítva, azokat fokozott működésre sarkalják, pártunknak a szabadelvűpártunk is egész erélylyel és buzgalommal sikra kell szállani az alkotmányos küzdelemben, minden szabatos eszközt meg kell ragadni nézeteinek diadalra juttatása érdekében. Mire önöket ezennel melegen fel is kérem.

Ezek után, magam, elnöktársam és a jegyzők nevében én is ígértem önöknek, hogy erélyes támogatásunkért cserébe mi is teljes odaadással fogunk közreműködni pártunk diadalra kivívása érdekében. Ajánljuk magunkat önök barátságába.

Ezen meleg érzellemmel tartott s áltáános éljenzéssel fogadott beszéd után Zeyk József felkérte Csató Jánost az elnöki tiszt továbbvitelére. Török Bertalan pedig a jegyzői teendők végzésére. — Csató alelnök a személyébe helyezett bizalmat megköszönve felkéri az értekezletet, hogy egy központi választmányt válasszon, tekintettel a 7 választó kerületre, — melynek tagjai az érdekelte választó kerületekben a párt önálló szervezését, e végre a választók összehívását, képviselőjelölt felleptetését s megválasztását eszközöljék. B. Kemény Endre e végre egy névjegyzéket hoz javaslatba, mely az egyes vidékekben lévő kiváló tevékenységű párttagokra való figyelemmel állítottott össze, — kérve az értekezletet, hogy ha még másokkal is pótolni kívánna, azokat az egyes tagok ajánlani sziveskedjenek. — Török Bertalan jegyző a javasolt névjegyzéket felolvasván; a többek részéről tett ajánlatokkal 72 tagra bővítettett s elhatározottat, hogy a központi választmány a választó kerületekhez eszközölendő pártalkítások végett sürgősen intézkedjék.

Miután alelnök felhívása után javaslat, avagy indítvány nem tétel, Csató János ismételve megköszönti az elnökség és választmány nevében a tapasztalt bizalmat, s kérve a párt érdekeinek buzgó támogatását, a gyűlést éljenzés között bezárta.

A gyűlés után a központi választmány azonnal gyűlést tartott, melyen az egyes kerületi bizottsági tagokhoz intézendő felhívás szövege megállapítottatott s kijelöltettek azon kiváló férfiak, kik a bizottsági tagokat a további lépések megtétele végett értekezletre hívják meg. Így: Alvinczi kerületben Teleky József, abrudbányai: Diószeghy Lajos, gy.-fehérvári: Barcs Ferencz, m.-igeniben: Köblös Miklós, m.-ujvári: Juchó Ferencz, n.-enyediben: id. Gáspár János, vizaknaiban: Szócs József. A választások sikeréhez a legszebb reményeket fűzhetjük.

Román gyűlés Gyulafehérvárt.

1884. ápril. 24-én.

Gyulafehérvári lakosokból (Tordossian esperes, Kosseriu Patitia, Cirlea, Barbu, Nikola ügyvédek és Elekes esperes) egy előleges bizottság alakult, mely a mai gyűlést egybehívta. Hivatalosak Alsó-Fehérmegye összes román ajku választói.

Megjelent öt választó kerület (gyéren képviselve. Balászfalváról csak egy ember, Csató Lajos.) Abrudbányá-Verespatak kerületből senki sem jött, a mint Filip Abrudbányáról írásban jelenti, ott egy külön bizottság alakult s ők ott megválasztották a Szébenbe küldendő képviselőket, — A gyulafehérvári románság közül alig volt tiz egyén. Nagybörzszt közeli falvakból gyűltek össze körülbelől 150-en.

Tordossian Sándor esperes megnyitja az ülést, tárgyilagos beszéddel s figyelmezteti a tagokat, hogy a kellő rendet és tisztességet megőrizzék. Ezután az ideiglenes bizottság leköszön.

A bizottság elnöke és a tagok Axentie javaslatára közfelkiáltással meghagyattak. Jegyzőül: Cirlea Mihály választott meg.

Az értekezlet programját felolvasta Patitia, mely szerint N.-Szébenbe a képviselők megválasztandók — még passivista programmal. (Általában Patitia Rubin vezette a gyűlést s mindenben az lett, mit ő akart. Ő tervezte azt is, hogy 6 tag jelöltessék ki az elnök által, mely hat tag ajánljon 10 képviselőt a szébeni gyűlésre. A kiket az elnök (jobbar]mondva Patitia) ajánlott, azok neveit felolvasták s elfogadták. Így esett meg, hogy azok lettek Szébenbe küldve, kiket Patitia s Tordossian akart.)

Mielőtt a választáshoz fogtak volna, felkelt Csató Lajos és rokonszenves szép beszédben fejtegette a románok helyzetét, fejtegette, hogy el kell tekinteni régi, ki nem viheto programokból és egy újat, a helyzet és változott viszonyokhoz mértet kell alapítani. (Erre zugás és ellentmondás) Szónok kijelenti, hogy ugy veszi észre, hogy itt egy clubnak, egy iránynak van gyűlése, kérdi tehát tisztán a passivisták gyűlése ez? Mert ha igen, akkor ő eltávozik, akkor csak a passivistákat kellett volna meghívni. Azonban, ha a mint helyes s jogos, ezen gyűlés az egész alsófehérmegyei románság, akkor jogosan követeli, hogy meghallgassák! Követeli azért is mert ő 400 frt évi adót fizet. Tehát folytatja — ő mint román — kijelenti, hogy nincs a gyűlésben jobb haza- és románfi nálánál (éljenzés) ő, ha tőle függne, azon lenne, hogy a román nép műveltség, előhaladás s vagyonosodás tekintetében Európa első népei közt foglaljon helyet, de miután a politikában nem a szív, hanem az ész s értelem szerint kell eljárni, ennél-fogva tekintet nélkül a fennálló ismeretes vagy ismeretlen programokra — meg kell vitatni lelkiismeretesen a helyzetet. Kiterjeszkedik ezután az 1848-ki balászfalvi és 1881. szébeni gyűlésekre és ma már azok határozaton tulhaladottaknak mondja egyrészből, míg másrészből a viszonyokhoz kell alkalmazni. (Zugás. Axentie belekiált: renegát.) Szónok a közbekiáltást lelkesen visszautasítja. (Ezentul folyton zavarják szónokot. Patitia felszólítja, hogy legyen rövid, mások hogy haza kell falura menni.) Szónok ezután kiterjed a budapesti értekezletre s kifejti, hogy a passivistával közel 17 év alatt semmit sem ért el. Meg kell hát kísérteni ez aktivitást. Oda kell nyujtani a barátságos jobbat s ha nem fogadják kellőleg akkor is, még mindig lesz idő passivistáknak lenni. Ennél-fogva ajánlja, hogy mondja ki a gyűlést az aktivitást.

Axentie Szeveru. Hosszu s mindenféle kőszáló beszédben élcelődik Csatóval. Megtámadja Csatót olyanért, a mit Csató nem is mondott. Végül kijelenti, hogy ő is aktivista. Kijelenté — mint mondja — otthon Krakkóban 7 tag előtt és itt is a Turku kormszámában 5 tag előtt, hogy ő aktivista. Őt kétszer megválasztották képviselőnek az országgyűlésre, de nem ment fel, most szeretné ha 3-szor megválasztának, hogy felmenjen a budapesti diétára s a miniszterelnöknek megmutassa, hogy nem szörös a nyelve. Ime! (Erre kidugja a nyelvét a gyűlésnek; áltáános derűtség.) (Szónok nagyot lélekzik és tovább folytatja.) Hogy azok a pesti conventben mit akartak az ifju román urak, azt ő nem érti. Eszébe jut, hogy mi történt vele Pesten. Ott. t. i. találkozik egy hites szerkesztővel dr. Gallu-val. Ez meghívja őt ebédre is. Ott is volt, jól evett és jól mulatott és ime az a fránya ember s szerkesztő a „Viitorul“ lapot elküldi Bagye Niculajnak és Tomának — mindenkinek küldi a lapot, csak ő neki nem. Kijelenti továbbá, hogy az 1848-iki balászfalvi programot jól csinálták meg, ő nem volt ott, mert nem is volt az országban, hanem akkor ő a bukaresti főgymnasiumban a latin nyelv tanára volt. Sok mindenféle kitérés után ajánlja, hogy válasszanak már, mert telik az idő s ők szekérrel s nem mint Csató gőzössel kell haza menjenek.

Mezei Krakkórol ajánlja, hogy az 1881. évi szébeni programhoz szigoruan tartsák maguk s ezt az újságokba is kiírják. Különösen az „Observatorulba.“

Patitia. Csató beszédére megjegyzi, hogy nem kell aktivitás. Soha sem értünk el vele semmit. Ajánlja az összetartást, mert a sokat szenvedett román nép máskép tönkre megy.

Csató Lajos. Hosszasan válaszol a megtámadásokra. Élesen visszavág Axentienek, hogy ez komoly ügy s nem tréfa, a mi koresmákban sibi helyt elintézhető. Védi a budapesti értekezlet tagjait és annak határozatát. Kijelenti, hogy ha a passivitást ki is mondja ezen gyűlés, valamint a szébeni gyűlés, azért még sem lesz a román nemzetet segítve, mert még is sok helyt választani fognak a románok idegen férfiakat, kik nem képviselik a románokat, mert nem is tudják azok óhajait s nem ismerik helyzetét.

Patitia: Nem hisz a magyaroknak. Hisz ott, hol román követ van, ott is felállit a kormánypárt magyar jelöltet. Például a jeles Simeonescu Leontin ellen is állitanak ellenjelöltet, még Doda Traján ellen is. Mindenütt háttérbe szorítják a románokat, csak ott nem, a hol vért kell áldozni. Ime Boszniát sem tudták meghódítani, míg a brassómegeyi román ezredet — e hőseket — oda nem vitték. Ők aztán vértettek, de győztek is.

Szavazás rendeltetvén el, a többség a passivista programot fogadta el. — Csató Lajos erre eltávozott.

Ezután a tömeg türelmetlenül kívánta a szavazást. Elnök kijelenti, hogy több bizottságot kell választani a pedig egy central comitét Gyula-Fehérvárt és a többi választókerületre albizottságot, hogy a választások alatt a

passivitást fentartsák. Ő ajánlja a tagokat, kik ellen kifogás nem is tétetik, Patitia elkészíti a listát. E szerint a központi bizottságba megválasztattak (?) elnök: Tordossianu Sándor esperes Fehérvárról; tagok: Moldován kanonok, Oltyán Vazul ügyvéd és Antonelli kanonok Balázsfalváról (nem voltak jelen), Patitia. Máthe Nicolaj, Barbu Miklós ügyvéd Gyula-Fehérvárról, Filep Sándor ügyvéd Abrudbányáról, Sándor Miklós A.-M.-Váradjáról. — A magyarigeni albizottságba Axentie Szeveru, Patitia, Mezei és Dancsu. A többi albizottságba is 5—5 tag választottat.

Ezután elnök kinevezett Patitia kijelölésére 6 tagot, kik a szebeni gyűlésre képviselőket ajánlanak. Ezen hat passivista azután egy névsort készített passivistákból, melyet felolvastak s elfogadottnak jelentettek ki.

Megy tehát Szebenbe gyulatehérvári kerületért Tordossianu esperes és Nicola Máté; magyar-igeni kerületért Axentie Szeveru és Dancsu Alexandru; alvinczi kerületért Macelariu Ilie és Popescu Juon szebeni lakosok; az enyedi kerületért Moldován Juon Miku kanonok s Oltyanu Bazil Balázsfalváról; az újvári kerületért Pop Jákob és Pop Benjaminu.

Ezután Axentie ajánlja, hogy máskor, más gyűlés alkalmára hívják össze az intézők a népet magát, mert sokan, kik látták a hegyaljai 13 szekeret megrakódva választókkal, azt sem tudták, miért megy egy néhány be Belgrádba. Aztán: „Vox populi — vox Dei.“ Legvégül pedig kéri a gyűlést, hogy Tordossianu esperesnek és Elekesiu Gergely esperesnek az összehívásért köszönet szavazzassék. (Megtörténik.) Erre aztán az autódonságot óhajtó nép (mint Patitia nevezte) elszólt csendesen. — Sok falusi román gazda törheti a fejét, hogy voltaképpen azok a kabátos urak miket beszéltek, mert hiába szép volt a szó, de nem igen értették meg.

Robillard.

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1884. ápril 17.

— Jótékonyezélu táncmulatság —

Husvét másodnapján, azaz folyó év ápril hó 14-én rendeztetett egy jótékonyezélu táncvizgalom, melynek ezélja az volt, hogy az iskolába járó szegény sorsu gyermekek felruházassanak s a jó tanulók megjutalmazassanak a jövedelemből.

Városunk nemes közönsége — mint mindig — ezuttal is fényes bizonyítékát adta annak, hogy mihelyt valamely igazán nemes és hasznos célról van szó, szívvel-lélekkel siet adakozó filléreivel a célhoz járulni; fényesen bebizonyította azt, hogy attól, ami szükséges és nemes, nem riad vissza, sőt lehetőleg elősegíteni igyekszik azt.

Miként a pénztárnok nyilvános számadásából és nyugtázásából láthatjuk, a közönség, illetve az adakozók nem csak a már előre megállapított belépti díjat fizették meg, hanem legtöbbje felül is fizetett s így a jövedelem igen szép lett; az összes bevétel a 171 forintot meghaladta, a miből csak 46—47 frt volt a kiadás s így tiszta jövedelem mintegy 124 frt maradt. — A lelkes rendezőség szemelőlőt tartván a nemes czélt, e táncvizgalmat nem a farsangi bálok mintájára rendezte, melyeknél rendszeresen semmi költség sem kiméltetik, hogy azok minél fényesebbek és szebbek legyenek, hanem a szó teljes értelmében minden oly költséget, a mely mellözhető vagy fölösleges volt, mellözött s nagyon okosan tette, mert hisz a czél itt nem az volt, hogy a táncvizgalom legyen fényes, hanem a tiszta jövedelem, s ez eléretett. Hány szegény sorsu gyermek fog e jövedelemből jó téli ruházatot, s hány jó tanuló jutalmat kapni. Mily jótékony hatása lesz ennek azon számtalan szegény gyermekre, kiknek szülői nem vehetvén nekik téli ruhát, innen kapnak s nem kénytelenek az iskolából kimaradni; hány jó tanuló s még gyengébb is fog a tanulásához több kedvet nyerhetni, ha majd szorgalmáért egy-egy hasznos kézi könyvvel megjutalmaztatik.

Azonban, ha eléretett első sorban a kitűzött nemes czél, eléretett egyszerűen is, hogy a nemes és jókedvű adakozó közönség a legkedélyesebben mulatott, lévén a rendezőségnek mellékezeléja az, hogy ha a közönség jókedvvel áldozza filléreit a nemes és jó cselekedetek oltárára, a táncvizgalmon is végig jókedvű maradjon. — Ugy volt: egész reggel 5 óráig mindenki a legjobb kedvben volt s csak akkor kezdtek arra gondolni, hogy talán már mégis jó volna haza menni.

A t. hölgykorszoru, mint mindig, ma is igyekezett a rendezőség azon ószinte kérésének, hogy „minél egyszerűbb ruhában sziveskedjenek megjelenni“ helyet adni, mert valóban mindnyájan a lehető legegyszerűbb öltözékekben jelentek meg; ámde milyen egyszerűség volt az? annak titkát csak a nők bírják, — nekünk fogalmunk sincs arról, hogy az egyszerűség a széppel hogyan párosítható; csak a nők bírják azon titkot, hogy miként lehet egyszerűen és mégis csinosan és izlésesen öltözködni; s vajjon mi szebb azon öltözéknél, a melyen az egyszerűség s a csin a díszíték, tán azon úszályos selyem ruha, mely drága csipke s gyémántoktól ragyog, de avatatlan kezek izlés nélkül rakták rá? Én az előbbi sokkal szebbnek találom, s örvendetes volna, ha városunk kedves höl-

gyei az egyszerűség e szép elvét követnék ezután is, miként eddig tettek, a mely elv és dívat százezer úszályos dívatnál többet ér.

Tehát egyszerűek voltak, de oly csinosak, szépek és kedvesek, hogy az embernek reggel egy önkénytelen sóhaj lebbent el ajkáról, hogy miért is nem maradhat e szép korszoru örökre így, miért kell széjjel oszlani; s azt hiszem, ha az ifjuságtól függne nem is oszolna széjjel egyhamar, ámde a kedves taták és mamák, kik nem tánczolnak — a folytonos egy helyben maradását — és szemlélet végül megújják; meg aztán nem csoda, ha az álom is jelentkezik a szempillákon, hisz reggelig fennülni egy kissé sok, midőn a rendes élethez vannak szokva.

Még csak egyet: a szünóra alatt a rendező bizottság elnöke Glückeel Reinhold egy rövid, de szép szónoklatban a rendezőség nevében megköszönte a lelkes közönségnek a szives pártfogást; mire a közönség részéről mintegy válaszul tiszteletes Barabás Abel ur éllette a rendezőségét, mint kutfejét e szép eredménynek — egy gyönyörű virágos beszédben. Később Gábor Albert unitárius legátusunk emelt a nők egészségéért poharat, de oly talpraesett és csinos volt köszöntője, hogy semmi kívánni valót sem hagyott hátra; egész lelkesültséggel beszélt a nőkről.

Adja isten, hogy minden ilyen némes czélből rendezett multságaink ilyen szépen sikerüljenek, mint ez, azért — tartsa meg az Isten városunk némes és jó szívű közönségét sokáig, s szívéből a jó érzelmeiket ne irtsa ki soha.

Egy vígadó magyar.

VÁLASZ

Feiler Lázár urnak a „Közérdek“ folyó évi 16-ik számában közléte nyilatkozatára.

„Órjuk meg népünk érdekeit“ című két közleményemet, mint az igazságnak megfelelőket, bárkivel szemben is fenntartom s ha szükség úgy kívánja bizonyítani fogom a helyi tkts. szolgabíróság- és községi elöljáróság által, valamint kerületünk t. ez. birtokosainak legnagyobb részével.

Közleményeimet nem személyeskedésből, hanem a közjó iránti tekintetből írtam. Nálam a nép iránti szeretet nem cifra beszédek cimbalma, hanem a nyílt és egyenes érzelem, mely szólni készlet ott, ahol kell és törvényes cselekedetre hív, mikor kell mindaddig, míg magyar népünk iránt hön dobogó szívem megszakad. . . . Veritas etiam si iucunda non est, mihi tamen grata est. Ez utolsó nyilatkozatom.

Különben Isten velünk!

Maros-Ujvár, 1884. ápril. 25.

Fülel Sz. Lajos.
róm. kath. lelkész.

Köszönetnyilvánítás.

Áldott emlékü nőm néhai Schneider Anna elvesztése felett érzett mély fájdalom sulya alatt sem mulaszthatom el hálás köszönetemet nyilvánítani N.-Enyed város érdemes közönségének általán, azon részvétéért, melylyel kedves halottam emlékeit megtisztelni s mély gyászomban osztozni szives volt.

Szülővárosom nagytekintélyű honoratior osztálya, valamint derék iparos polgársága nem tekintette, hogy néhai nőm ezelőtt csak pár évvel lett volt e város lakójává s így körei előtt ugyszólván még ismeretlen volt, hanem tekintette, hogy egy nő tör sirjába, ki még csak imént édes reményvel nézett elibe egy boldog jövődönök, mely jövő legnemesb vágyainak megvalósítása helyett korai sirját nyitá meg; tekintette, hogy egy — legdrágább kincsétől — életboldogságától megfosztott férj áll mélyen levertsé családjá boldogságának romjai felett, s ezeket tekintve, tömeges megjelenése által sietett az elhunytak végtisztességét emelni s mélyen lekötözött részvétével bánatomnak enyhületet nyújtani.

Fogadják azért Nagy-Enyed város — általán mindig nagyrabecsült közönsége, — a tanári, tisztviselői és honvéd tisztikar sat. hálás köszönetem nyilvánítását.

Dr. t. Nagy Albertné, t. Ungerpek Miklósné és t. Mórággy Istvánné ő nagyságai egy-egy korszorunk a néhai koporsóájára tétele által résztvételnek megkülömböztetett jeleit is adák.

Nevezett úrnök mélyen lekötözött figyelméért külön is fogadják hálás köszönetem kifejezését.

A mily kirihathatlanul fog élni lelkemben korán elköltözött nőm jószágteljes szelid képe, époly maradandó és drága lesz nekem mindig Nagy-Enyed város közönsége szives részvétének emléke.

Nagy-Enyed, 1884. ápril. 22.

Uzoni Kovács József,
nagyenyedi gyógyszerész.

VEGYES HIREK.

— Folyó hó 28-án, hétfőn délelőtti 10 óraker képviselői közgyűlés s ezt megelőzőleg 27-én délután 4 óraker előterkezelet fog tartatni a városház üléstermében, melyre a tisztelt városi képviselő urak meghivatnak. — Ezen közgyűlés tárgyai lesznek:

1. Nemes Alsó-Fehérmege bizottsága által jóváhagyott városi tisztviselők nyugdíj szabályzatának kihirdetése. — 2. Özv. Gyulafalvi Bulovszky Gyuláné, szül. Szilágyi Lilla urnő 25 éves színművésznő jubeliuma 1884. március 21-iki emlékére a nagyenyedi árvaház részére küldött 50 fős alapítvány bejelentése. — 3. A városi községdassági bizottság javaslata a néhai báró Kemény István-féle piaci ház megvétele tárgyában. — 4. A városi tagbírtokok haszonbérés kötvényeinek előterjesztése jóváhagyás végett. — 5. Bíró Mihály polgárosítása iránti kérese. — Nagy-Enyed, 1884. április hó 25.

— Püspöki vizsgálat alatt álló nagyenyedi ev. ref. egyházközség részéről, az egyháztanácsnak ápril

15-én tartott ülésében egyházmegyei képviselőkké: mélt. Zeyk Károly, Kovács Sándor, Kovács Gyula, dr. Magyar Károly, dr. Bocz József, Szilágyi Gyula, Vajna István, és O. Veress Gábor lettek egyhangulag megválasztva. A közelet küzdelmeiben megedződött, a protestáns önérettől áthatott derék, buzgó férfiak mindannyian, kikre az enyedi ref. egyházközség érdekeinek az egyházmegyei közgyűléseken leendő képviselését teljes megnyugvással bízhatja. — A harasztosi egyházközség ugyancsak egyházmegyei képviselővé Török Dánielt választotta meg, ki egyszermind egyházkerületi képviselő is.

— Egyházmegyei közgyűlés. A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye folyó évi ápril. hava 28-án rendkívüli egyházmegyei közgyűlést fog tartani a délelőtti órákban Felvinczen. — Ezen közgyűlés egyik kiváló tárgya: Az erdélyi ev. ref. Egyházkerület törvényeinek az evangelium szerint reformált magyar Egyház szentesített törvényeivel összhangzásba hozatala czéljából készült igazgató tanácsi „tervezet“ megvitatása és az e tárgyban fölterjesztendő egyházmegyei javaslat megállítása. — Ezen közgyűlés tárgyalni fogja azon egyházközségek és egyes egyházi szolgálkérévényeit is, melyek a magyar ref. egyház országos közalapjából (domestika) nyerendő segély tárgyában adtak be. Ugyanez alkalommal az egyházmegyei házassági törvénysek is ülésezni fog.

— Az e folyó évben konfirmálandó ref. vallásu növendékek vallásos oktatása folyó ápril. hó 21-én kezdetét vette. A szükséges vallásos oktatásokban részvétel végett a reggeli isteni tisztelet végeztével minden nap szép számú növendék sereg vonul be tisz. Szilágyi Farkas várbeli papi lakába, hol az oktatások folynak. A konfirmatio ünnepéje a szokott időben Áldozó Csötörtökön fog ez évben is megtartatni.

— A honvéd laktanya alapkövének ünnepélyes letétele folyó évi május 3-án lesz, kellő ünnepélyességgel.

— Városunk közönsége folyó hó 20-án két, valóban megható temetési gyászünnepeken vett részt. Először Habrovsky Frigyes m. kir. honvéd őrnagy egyetlen kedves kis fiát Ele mért kísértük a helybeli tüzoltó egylet zenekarának megható gyászdulója mellett a róm. cath. temetőbe örök nyugalomra. Ennek végeztével a nagy számú résztvevő közönség Uzoni Kovács József helybeli derék ifju gyógyszerészünk házához vonult, hogy korán elhunyt kedves neje Schneider Anna temetésén részt vegyen. Itt közreműködött a nagyenyedi dalkör és a tüzoltó zenekar. Ugy az ének, mint a zenekar sikeres közreműködése a szomorú ünnepély díszét nagy mértékben emelte. Uzoni Kovács Józsefné a reformátusok sirketjébe helyezték örök nyugalomra. Közönségünk mindenki osztálya nagyszámmal vett részt mindkét temetési gyászmenetben s lelkeinek amaz imaszéru óhajításával oszlott szét, hogy a mi menyei Atyánk a korán elköltözött porainak adjon csendes nyugalmat a mélyen levert szülők és férj méltó fájdalmukra pedig nyújtson enyhítő vigaszt.

— Kiténtetés. Ő felsége az évek hosszú során át kifejtett buzgó tanító működés közben szerzett érdemei elismerésül Balog Ferencz gyulafehérvári ref. tanítónak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Színeszet. Sztupa Andor színtársulata által a hét folytán „A kornevillai haragok“, „A kaviar“, „Fekete orvos“ és az „Idegek“ kerültek színrre. „A kornevillai haragok“ előadásában egyik főszereplőnek — a Henri tengerezskapitány személyiségének — rekedtsége sokat vont le a sikerből. Kíváncsi alakítását Kulinyi mutattott a Gáspár szerepében. Ez előadás azonban általán nem sikerült teljesen úgy, mint a mult években. — Több énlenség jellemző a „Kaviar“ előadását, melyben ismét Kulinyi, a nőszereplők közül pedig Leórey Ilka — első a poruljárt patikárius, második a légújósno komikus szerepében — tünnek ki. — Teljes elismeréssel kell megemlékeznünk a „Fekete orvos“ előadásáról, melyben különösen Komáromi Lajos nyert méltó tapsokat, mint a czimszerep sikeres megoldója. Hü alakításában mindenkit meggyőzött, hogy ő már veterán a színpadon. Elismeréssel kell még szólnunk a másik főszereplőről, Gálosinéről, ki Paulina szerepét szintén sikeresen mutatta be. Általában ez előadás a szerepek helyes beosztása által elérte a sikert, kiérdemelte az elismerést. — A mi végre az „Idegek“ előadását illeti, ez annyira teljes szórakozást nyújtott a közönségnek, hogy talán kevesebb „idegesség“ is elég lett volna. A szereplők kivétel nélkül megfelelőleg szerepelték, úgy hogy a ki jól mulnati jött el a színházba, az nagymértékben feltalálhatta azt Komáromi, Gálosi, Kulinyi, Komlósi játékában. De pl. a jegyző személyesítője tisztességesebbet maszkot s kevesebb grimaszokat mutathatott volna, elégséges lévén az a soknál is több bohó jelenet, melylyel Sardou telefonta ugyszólván ezt a vizjátékok. — A társulat tehát különösen dráma és vígjáték előadásokban élvezetes estéket nyújt, s így méltán ajánlhatjuk közönségünknek szives pártolására. — Vasárnap, folyó hó 27-én színrre kerül itt először „Turi Borosa“, Gerő Károly 3 felvonásos eredeti népszínműve, 29-én kedden „Az erdő szépe“, szintű 5 felvonásban, 7 képpben.

— Nagyszerű irodalmi vállalat indul meg f. évi május hó elsején a fővárosban. Olyan vállalat lesz ez, mely páratlanul áll irodalmunkban. Egy nagy, illusztrált havi szemléből van az, melyet kiadói nagy anyagi áldozatokkal és a legkitűnőbb irodalmi és művészi erőkkel indítanak meg. A szemle címe „Magyar Salon“ lesz és az első füzet, mely már május elsején megjelenik, a legkitűnőbbet fogja tartalmazni, a mit csak irodalmunk nyújthat. Mint tudósítónk értesül, Jókai (ki eredeti regényt kezd meg benne), Pulszky, Vambéry, Szász Károly, gr. Zichy Jenő, Klapka tábornok, Mikszáth, Komócsy, Szemere s a többi legjobb nevű írónk és tudósítónk csoportosulnak e szemle körül, mely különösen a külföldről importált tömörkedés szemléket van hivatva kiszorítani. — Es hogy ezekkel versenyezhesseknak, a kiadók a lehető legolcsóbbra szabták e szemle árát. A 7 irve terjedő, 25—30 eredeti illusztrációval díszített vastok kötetnek, — mely minden szalon asztalának díszére válik, — ára csak 60 kr lesz. Előfizetési ára egész évre 7 frt, félélvre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 75 kr. Az előfizetési pénzek a „Magyar Salon“ kiadóhivatalához (Budapest, VIII., Kerepesi-ut 13. sz.) küldendők. Megjelentésekor bővebben fogjuk méltatni e valóban nagyszerű vállalatot, melyet addig is melegen ajánlunk szives olvasóinknak előfizetésre.

— Piaczi árjegyzék. Nagy-Enyed, 1884. április hó 24-dikéről Hectoliter tisztabuzza 6 ft 57 kr. Rozs 4 ft. 50 kr. Elegybuzza 5 ft 75 kr. Törökbuza 4 ft 50 kr. Zab 3 ft 50 kr. 100 klgm széna 4 ft 80 kr. 1 klgm. sertés hus 48 kr. marhahús 44 kr. 1 klgm borjúhús 42 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN. SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

